

og det er derfor en Institution, som jeg gerne vilde anmode den højtærede Justitsminister om at skaffe ud af Verden. Det forekommer mig, at naar vi have Postvæsenet og det fortrinlige Postvæsen, som vi nu for Tiden have, kunde det udmærket godt besørge det, som nu disse to Mænd undertiden maa traske $\frac{1}{2}$ Mil eller 3 Fjerdingvej for at faa forkyndt for vedkommende. Tid er Penge i vore Dage, og det er den selvfølgelig for enhver enkelt, og det er derfor meningsløst at opretholde en saadan Institution, som jeg her har omtalt.

Det kan jo ikke undgaas — jeg har lagt Mærke til det de tre Gange, hvor jeg nu har hørt Finanslovforhandlinger herinde —, at der fremkommer en hel Del Tal ved hver eneste Finanslovbehandling. Og Tal ere i og for sig meget gode og ogsaa undertiden gode at faa Forstand af. Men det forekommer mig, at man fra de forskellige Partiers Side gør Forsøg paa med de samme Tal at bevise noget vidt forskelligt. Derfor tror jeg, at man maa omgaas Tallene med en vis Varsomhed, saaledes at man ikke vil bevise alt for meget, for saa beviser man nemlig ingenting. Men jeg har interesseret mig en Del for noget af det, som er kommet frem her ved denne Lejlighed. Der er blandt andet blevet talt meget om Landbrugets Rentabilitet. Det er vel i og for sig noget, som mest interesserer Landmænd, og som maaske nærmest hører hjemme paa Landboedelegeretmøder, men det har i alt Fald saa megen Almeninteresse, at man udmærket godt kan tage dette Spørgsmaal frem i den danske Rigsdag. Og der er der nogle Talkolonner, som jeg i og for sig har meget stærk Interesse for. Naar man nemlig tager en Aarrække og ser den forøgede Værdi, som Besætningerne have i det danske Landbrug, og som de Bygninger have, der ere opførte i disse Aar, og den forøgede Værdi af Maskinerne og Jorden, der er forbedret ved Mergling og Kultivering, og naar man lægger disse Tal sammen og sammenholder dem med den forøgede Gæld, som vi i denne Aarrække have faaet paa det danske Landbrug, forekommer det mig, at vi have her saare interessante Talkolonner, som enhver især gør vel i at studere. Og der er en anden Ting med Hensyn til Tal, som i denne Forbindelse er saare interessant. Naar man nemlig tager en længere Aarrække og ser, hvorledes det gaar med Udførselen af Smør, Kød, Flæsk og Æg, og sammenligner det med, hvorledes det er gaaet med Indførselen af Foderstoffer og Korn, saa forekommer det mig, at man ogsaa her har Tal, som ere

overmaade interessante. Uden at nævne noget af disse Tal — fordi de ere allerede fremdragne, særlig af det ærede Medlem fra Kellerup (N. P. Jensen), og jeg tror, at det er ret ædruelige Tal, som han har fremført — tror jeg, at jeg maa have Lov til at sige, at det danske Landbrug i de sidste 10—20 Aar har arbejdet og for Tiden arbejder under ret gunstige Vilkaar. Man kunde maaske statistisk paavise, at en hel Del af de Formuer, som i ældre Tid vare hos enkelte Landbrugere, findes nu ikke mere; og det er muligt, de have Ret, der hævde det, men jeg er aldeles overbevist om, at det mange Gange opvejes deraf, at i alt Fald en hel Del af dem, som for 10—20 Aar tilbage vare længst nede, har naaet at blive selvstændige Jordbrugere. Det er en Erfaring, jeg har gjort adskillige Steder, og jeg er overbevist om, at de praktiske Landmænd i dette Ting ville sige Ja til, hvad jeg her har sagt. Jeg tror, at man i og for sig har en Maalestok for, hvorledes Landbruget i det hele betaler sig, i Jordens Dyrhed. Det kan ikke undgaas, at naar Prisen paa Produkterne, paa Smør og Kød, gaar i Vejret, saa stiger Jorden i Pris. Nu er jeg ikke af dem, der ere saa begejstrede for, at Jordpriserne gaa saa stærkt i Vejret, jeg vilde tværtimod hellere have, at vi kom ind i stabile Forhold, saa at Jorden havde nogenlunde stabile Priser og Produkterne ligeledes.

I denne Forbindelse kommer man saa let til at overveje — det er ogsaa kommet frem ved denne Lejlighed —, om man ikke for at forhindre de høje Jordpriser skulde gaa til en Jordværdistigningsskat, men selv om jeg ikke paa Forhaand er en Modstander deraf, tror jeg dog, at det vilde frembyde overordentlige Vanskeligheder at komme ind paa en saadan Værdistigningsskat, hvis det er Meningen, at man altsaa helt og fuldt skulde ekspropriere den Jordværdistigning, som finder Sted. Man kan nemlig sige, at for dem, som købe, har det meget stor Betydning, at Jorden ikke er saa dyr, som den ellers vilde være, men for dem, der drive Landbrug i Øjeblikket, vil det i Virkeligheden sige, at ganske vist have vi gode Tider, men det mærke de ikke meget til, fordi den Merindtægt, de faa af deres Produkter, maa de aflevere til Staten, naar vi faa en Værdistigningsskat. Jeg tror, som sagt, man ved en nærmere Overvejelse af Spørgsmaalet vilde komme til det Resultat, at der er overordentlige Vanskeligheder at overvinde, men jeg skal ikke her gaa i